

розвитку країни, особистих і сімейних обставин громадян, матеріального і культурного рівня життя, соціально-політичної ситуації в країні, економічної кон'юнктури та ін. Від них залежить критерії, за якими можна класифікувати окремі види та форми міграції.

Список використаних джерел:

1. Малиновська О. А. Міграційна ситуація та міграційна політика в Україні / Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ, 1997. 68 с.
2. Тарасенко К. М. «Відплив умів» як головна проблема розвитку сучасної науки. Перспективи розвитку сучасної науки : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 29-30 верес. 2017 р.) : у 2 ч. Херсон : Видавн. дім «Гельветика», 2017. Ч. 2. С. 36-38.
3. Населення України. Трудова еміграція в Україні. Київ : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, 2012. 233 с.
4. Переведенцев В. И. Методы изучения миграции населения / АН СССР, Ин-т международного рабочего движения. Москва : Наука, 1975. 232 с.

Антонюк Роман Станіславович

*Завідувач сектору інформаційної безпеки та довідкового забезпечення
РСЦ МВС в Тернопільській області*

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННИХ СЕРВІСІВ ТА ПОСЛУГ В СИСТЕМІ МВС УКРАЇНИ

МВС України у своїй діяльності активно продукує розвиток надання адміністративних послуг он-лайн через офіційні сторінки МВС та координуваних органів. За останні роки було розроблено та впроваджено низку е-сервісів та е-послуг, які надають змогу отримувати необхідні документи та інформацію з реєстрів у цілодобовому режимі, не виходячи із власного кабінету, тим самим ефективніше плануючи та використовуючи власний робочий час.

В українському законодавстві термінологічно електронне урядування інтерпретовано у положеннях Концепції розвитку електронного урядування в Україні 2020 та трактується як форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян [1].

Відзначимо, що у сучасних умовах інформатизації суспільства, активного впровадження іт-технологій в повсякденний побут, доцільність у використанні електронних сервісів органів публічної адміністрації зростає щодня. Враховуючи те, що в Україні практично подоланий початковий етап реформи адміністративних послуг, що полягав у розвитку мережі центрів надання адміністративних послуг, логічними є наступні кроки, пов'язані саме із переходом організації системи державного управління на нові рівні комунікації та взаємозв'язку із застосуванням цифрових та іт-технологій. Як влучно зазначає голова Державного агентства з питань електронного урядування України О. Риженко: «Електронне урядування є ключем до реформ в Україні. Бо в жодній сфері неможливо досягти високих темпів перетворень без впровадження цифрових технологій» [2].

Базовим офіційним документом, який містить чітку стратегію впровадження електронного урядування (мету, проблеми, напрями, заходи, очікувані результати) у сфері публічного адміністрування, подальшого удосконалення організації діяльності адміністративних органів у контексті міжвідомчої, громадської та бізнесової координації, виступає Концепція розвитку електронного урядування в Україні.

У Концепції розвитку електронного урядування в Україні окреслено першочергові проблеми, які потрібно вирішувати, а саме: недостатній рівень єдиної координації, контролю та взаємодії замовників завдань і проектів у сфері інформатизації та розвитку електронного урядування; економічна криза, що призвела до зменшення обсягу фінансування завдань та проектів у сфері

розвитку електронного урядування; низька якість, ефективність та результативність реалізації проектів і завдань у зазначеній сфері; несформованість та недосконалість нормативно-правової бази, що регулює сферу розвитку електронного урядування; низька якість управління розробленням, впровадженням, підтримкою функціонування та розвитком інформаційно-телекомунікаційних систем (бази даних, реєстри тощо) та ресурсів (центри обробки даних, телекомунікаційні мережі тощо) органів влади; несформованість базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування як техніко-технологічної основи для реалізації всіх проектів і завдань у зазначеній сфері; відсутність автоматизованого обміну даними та інтероперабельності між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади; недостатній рівень інформаційної безпеки та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади; низькі темпи запровадження електронних форм взаємодії між органами влади і фізичними та юридичними особами, зокрема надання електронних послуг та доступу до відкритих даних; нерегульованість питання електронної ідентифікації та автентифікації фізичних та юридичних осіб під час взаємодії з органами влади; низькі темпи розвитку внутрішніх систем електронного документообігу та сучасних інформаційно-аналітичних інструментів підтримки прийняття управлінських рішень; недостатній рівень готовності державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб до запровадження і використання інструментів електронного урядування; цифрова нерівність у використанні інформаційно-комунікаційних технологій між органами влади на центральному та місцевому рівні; недостатній рівень участі громадян та контролю у зазначеній сфері [1].

Відтак задля досягнення мети та завдань Концепції, а також вирішення окреслених вище проблем Уряд розробив напрями реалізації та план заходів систематизувавши їх залежно від спрямування відповідного напрямку.

Перший напрям – модернізація публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Цей напрям передбачає:

перше, *розвиток електронних послуг* шляхом запровадження електронних послуг, зокрема адміністративних, в усіх сферах суспільного життя, а також надання інтегрованих електронних послуг за життєвими та бізнес-ситуаціями, реалізації принципу єдиного вікна («one-stop-shop») через забезпечення розвитку та функціонування Єдиного державного порталу адміністративних послуг як єдиної точки доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг, розвитку електронних публічних закупівель, електронних договорів і рахунків, електронних аукціонів та стимулювання використання електронних послуг фізичними та юридичними особами;

друге, *розвиток відкритих даних* завдяки формуванню та розвитку інфраструктури відкритих даних на базі єдиного державного веб-порталу відкритих даних, інтегрованих з інших веб-порталів відкритих даних, публічних інтерфейсів прикладного програмування (API), відкритих стандартів та форматів, оприлюднення та регулярного оновлення наборів даних у формі відкритих даних відповідно до суспільного інтересу, кращих світових практик, встановлених вимог щодо якості даних і відкритості та прозорості діяльності, стимулювання розвитку на базі відкритих даних загальнодоступних проектів і сервісів (соціальних, громадських, медійних та комерційних), зокрема у співпраці з органами влади, для підвищення відкритості та ефективності їхньої діяльності, надання якісних послуг та розвитку інноваційного бізнесу;

третє, *розвиток електронних інструментів залучення громадян*, а саме розвитку інституту електронних звернень та електронних петицій, інструментів «відкритий бюджет», «громадський бюджет», онлайн- обговорення проектів нормативно-правових актів та інших інструментів участі громадян у прийнятті управлінських рішень, запровадження електронних форм зворотного зв'язку на офіційних веб-сайтах органів влади, у тому числі тематичних, для отримання якісного зворотного зв'язку з різних питань, широке залучення громадських

об'єднань та профільних асоціацій до планування розвитку та моніторингу стану розвитку електронного урядування, стимулювання використання електронних інструментів залучення громадян та підтримка громадських ініціатив у сфері електронного урядування;

четверте, *розвиток електронної ідентифікації та довірчих послуг*, зокрема розвиток електронних довірчих послуг відповідно до вимог Регламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 р. про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС), сприяння наповненню єдиного демографічного реєстру та поширення паспортів громадянина України у формі ID-карти, розвиток наявних та запровадження нових схем і засобів електронної ідентифікації та встановлення рівнів довіри до них (у тому числі Mobile ID, Bank ID), реалізація принципу «single-sign-on» шляхом впровадження інтегрованої системи електронної ідентифікації та автентифікації і повторного використання в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади.

Другий напрям – модернізація державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Для реалізації відповідного напрямку заплановано:

перше, *розвиток електронної взаємодії* через запровадження системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, розвиток електронної взаємодії суб'єктів владних повноважень на базі системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, у тому числі підключення базових державних реєстрів і баз даних, центрів надання адміністративних послуг, а також розвиток транскордонної електронної взаємодії, розвиток організаційної, технічної та семантичної інтероперабельності інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади, у тому числі поширення унікального номера запису в реєстрі єдиного демографічного реєстру для зв'язування даних в різних державних реєстрах та базах даних;

друге, *розвиток електронного документообігу* – систем внутрішнього електронного документообігу в органах влади та системи електронної взаємодії органів виконавчої влади, запровадження державного електронного архіву та електронних архівів органів влади і визначення порядку передачі електронних документів в державний електронний архів та порядку їх архівного зберігання, визначення порядку приймання-передачі електронних документів до державних архівних установ, архівних установ районних держадміністрацій та міських рад та визначення вимог до формату уніфікованого інформаційного об'єкта, що призначений для обміну електронними документами;

третє, *здійснення електронного урядування базовими галузями та підтримка пріоритетних реформ* шляхом запровадження інформаційно-телекомунікаційних систем підтримки прийняття управлінських рішень та автоматизації адміністративних процесів (зокрема, з використанням перспективних геоінформаційних технологій, Інтернету речей, технологій опрацювання даних великих обсягів (Big Data) і Blockchain у різних сферах публічного адміністрування). Як приклад, у сфері охорони прав і свобод людини у частині запровадження єдиної інформаційної системи МВС України, національної системи викликів екстрених оперативних служб та інших служб життєзабезпечення за єдиним безоплатним телефонним номером 112, розвиток єдиного демографічного реєстру.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні :Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80> (дата звернення: 28.04.2020).

2. Е-урядування – ключ до реформ в Україні. URL: <https://www.e.gov.ua/ua/news/e-uryaduvannya-klyuch-do-reform-v-ukrayini> (дата звернення: 28.04.2020).